

1894-07-28

þÿ • - ¿ ½ ^ , ½ ¿ Â - ± Á . 4 5

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/10808>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΤΙΜΗ ΣΑΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΔΗΛΗΡΓΕΤΑ

Ετήσια εν Κύπρω Σελίδα... 8

Εν τῷ ἑξαμηνίῳ... 10

Πᾶσα πρῆξις δὲν νά γίνηται πρὸς τὸν ἐκδότην, ὡς καὶ πᾶσα ἀπόδειξις πληρωμῆς δέον νά φέρη τὴν ὑπογραφήν αὐτοῦ.

NEON ΕΘΝΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

Διευθυντής καὶ ἐκδότης
ΚΛΕΟΒ. Ν. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΗΣ.

ΕΠΙΣΟΦΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ
Καταχωρίζονται κατ' ἀποκοπήν.

Ἄρθρα σύμφωνα τῷ προγράμματι τοῦ «Νέου Ἐθνικοῦ» καταχωρίζονται δωρεάν.
Ἡ σύνταξις δὲν εὐθύνεται διὰ τὰς γνώμας τῶν ἀναποκριτῶν τῆς.
Τὰ χειρόγραφα δὲν επιστρέφονται.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ

Ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις θεωρήθη ἀνεκάλειν ὡς ἡ κρηπίς τοῦ πνευματικοῦ ἀνθρώπινου οἰκοδομήματος, ἐφ' ᾧ λίαν εὐλόγως οἱ λαοὶ τῆς Ἑσπερίας καὶ ἰδίᾳ ὁ Γερμανικὸς ἐμερίμνησαν τὸσοῦτον περὶ τῆς ἐξυψώσεως αὐτῆς εἰς ὑψηλὴν καὶ προσήκουσαν αὐτῇ περιωπήν, κατορθώσαντες οὕτω νά ἐκπολιτισθῶσιν εἰς βελτιωμένον καὶ ἀξιόθαύμαστον. Παρ' ἡμῖν δυστυχῶς δὲν ἐλήφθη μέχρι τοῦδε ἡ δέουσα μέριμνα περὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσως, διότι, φαίνεται, δὲν κατενόηθη ἀκόμη ἐπαρκῶς ὑφ' ἡμῶν, ὅτι ἡ ἀληθὴς εὐδαιμονία τῶν λαῶν ἐξαρτᾶται κατὰ μὲγα μέρος ἐκ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐκπαίδευσως, οἱ πλείστοι δὲ τῶν γονέων νομίζουσιν ὅτι προορισμὸς τοῦ σχολείου δὲν εἶνε ἕτερος ἢ νά διδάξῃ τοὺς παῖδας μόνον ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν καὶ ἐπὶ τούτῳ πέμπουσιν εἰς αὐτὰ τὰ τέκνα τῶν. Ἐάν, γράφει ἐγκριτὸς ἀθηναϊκὴ ἐφημερίς, εἴχομεν ὅλοι σαφῆ ἔννοιαν τοῦ τί σημαίνει σχολεῖον, πῶς ἔχει ἀποστολήν, ποῖον προορισμὸν, ποῖα ἀποτελέσματα ἐπιφέρει, πῶς ἀναλόγως τῆς χρησιμοπορήσεώς του δύναται ν' ἀποβῇ ψυχῆς θεραπευτήριον, καρδίας μόλυσμα, ἠθικὸν τυρλοκομῆτον ἢ προστατικὴν κολυμβήθρα, ἐν ἧ οἱ τὸν νεὺν ἀναπνέει βαπτίζομενοι εἰς τὰ ὕδατα, θά ἀνέδλεπον καὶ θά ἐγίνοντο ὑγιεῖς, ἐάν λέγομεν εἴχομεν ἔννοιάν τινα τοῦ τί σημαίνει σχολεῖον, θά ἀπεκαλυπτόμεθα εἰς τὴν θέαν τοῦ μετὰ μείζονος εὐλαβείας ἢ εἰς τὴν θέαν ἐκκλησιαστικῆς πομπῆς. Εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον σφυρηλατεῖται τοῦ παιδίου ἡ ἀνατροφή, τοῦ μέλλοντος ἀνδρὸς ἡ χαρακτήρ. Εἰς τὸ σχολεῖον μυσταγωγεῖται τὸ μυστήριον τῆς ἐθνικῆς Μετουσιώσεως, ἧτις εἶνε ἱερά ὅσον καὶ ἡ δογματικὴ.

Καὶ δικαίως διότι ἐν τῷ σχολείῳ τὸ πρῶτον ἠθικοποιεῖται ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνέρχεται τὴν πρώτην βαθμίδα, ἧτις ἡ ἀγάγη αὐτὸν εἰς τὸ φῶς καὶ τὴν ἀλήθειαν. Ἡ πρώτη ἐν τῷ σχολείῳ

φοιτήσις δύναται εὐλόγως νά παραβληθῆ πρὸς τὸ ἅγιον μυστήριον τοῦ βαπτίσματος τῶν χριστιανῶν. (1) διδάσκαλος ἐκτελεῖ καθήκοντα θερησκευτικοῦ λειτουργοῦ, παρέχων, ὡς ἐκείνος τὸ νά ματῶ τῆς ἠθικῆς διδασκαλίας, καὶ, πλέον, ἐπὶ τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀληθοῦς φωτός. Ἡ κοινωνία ἅπαντα θά διέλθῃ τὸν οὐδὸν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου καὶ ἐκεῖ διεγερμένη τῆς πρώτης ἀκτίνης τῆς ἀληθείας, πρόκειται νά ἐγκαινίσῃ νέον δι' αὐτὴν βίον, ἐξασφαλίζοντα τὴν εὐδαιμονίαν αὐτῆς καὶ τὴν πρόδον τοῦ κράτους, εἰς ὃ ἀνήκει.

Ἄρῳ λοιπὸν τοιοῦτος εἶνε τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ὁ προορισμὸς καὶ τὸ σκοπὸν αὐτοῦ. Ἐάν, δέον νά σκεφθῶμεν σπουδαίως περὶ βελτιώσεως τοῦ σχολείου καὶ τῆς θέσεως τῶν διδασκάλων, παρέχοντες αὐτοῖς τὰ μέσα τοῦ ζῆν ἀνετώτερον, ὑποστηρίζοντες καὶ ἐνθαρρύνοντες αὐτοὺς εἰς τὴν μετὰ ζήλου ἐπιτέλεσιν τοῦ ὑψηλοῦ αὐτῶν καθήκοντος, ἀπομένοντες αὐτοῖς τὸ προσήκον εἰς τὸ ἐντιμὸν ὑπόργημα τῶν σείδας καὶ πᾶν τινα νά περιβριζόμεν καὶ προπηλακίζωμεν αὐτούς. Διὰ συντελεστικὸν εἰς τὸν σκοπὸν εἶνε καὶ ἡ ἰδρυσις διδασκαλείου ἐν τῇ νήτῳ πρὸς μέρρωσιν ἱκανῶν διδασκάλων ἢ τοῦλάχιστον ἡ ἀποστολὴ χρηστῶν καὶ εὐρωῶν νέων εἰς τὸ ἐν Ἀθῆναις διδασκαλεῖον, τριῶν ἢ τεσσάρων καὶ ἕτος, δαπάνη τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν διαφόρων τῆς νήσου κοινοτήτων.

Περαιόντες ταῦτα δὲν θεωροῦμεν ἄσκοπον ν' ἀναδημοσιεύσωμεν ἐκ τῆς «Ἐστίας» τὴν ἐπομένην πρὸς τοὺς δημοδιδασκάλους ἐπίκλησιν:

« Ἀρνεῖς καὶ γλευζόμενοι δημοδιδασκαλοὶ τῆς πατρίδος, ἀπευθύνομαι πρὸς σᾶς. Παλαίετε κατὰ τῆς προλήψεως μωρᾶς κοινωνίας ἀφ' ἑνός, κατὰ τῆς στερησεως ἀδυσωπήτου ἀνάγκης ἀφ' ἑτέρου. Ἀρῆθτε, ἐρόσον δύνασθε, εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς σας, ἧτις εἶνε ἡ ἐθνικωτάτη τῶν ἀποστολῶν. Ἐντός τῶν τριῶν καὶ τῶν ἑπταστασιῶν, τῶν κατ' εὐρημισμὸν καλουμένων σχολείων, ὅπου σῆ-

πεταί ἐν μεμολυσμένη ἀτμοσφαιρῇ καὶ μαραίνεται ἡ εὐχρησία καὶ ἡ ἀλήθεια τῆς παιδικῆς ἡλικίας, διδάσκοντες καὶ υποφέροντες ἀλλ' ἐγκάρτερον, ἀναδείξατε ἐκ αὐτῶν ἐν τῷ μαρτυρικῷ ἀλλ' εὐγενεῖ καὶ ὑπερηφάνῳ σταδίῳ, ὅπου ἐπεκλήρωθη εἰς ὑμᾶς. Ἐπερήσανοι ἐν τῇ ἐπιγνώσει τῆς ἀποστολῆς καὶ τῆς δυνάμεως, ἧν ἐγκλείετε εἰς τὰς χεῖρας σας φωτίσατε διὰ πυρὸς ἀρετῆς τὰ βέθη τῆς καρδίας τῶν μαθητῶν σας, καὶ διδάξατε εἰς αὐτοὺς νά ἀγαπῶσι τὴν πατρίδα τῶν, νά σείδωνται τὴν θρησκείαν τῶν, νά τιμῶσι τοὺς νόμους τῶν καὶ νά ὑπακούουσιν εἰς αὐτοὺς. Διδάξατε τοὺς παῖδας μαθητὰς σας, ὅστις ὑπακούει εἰς τοὺς νόμους, τοὺς ὁποίους ἔθληκεν ἡ πατρίς του. Καὶ εἴτε αἱ πρώται ἀπαρχαὶ τῆς τριτοῦτης διδασκαλίας σας, ἐκδηλοῦμεθα ἐπὶ τῶν ψυχῶν τῶν νέων μαθητῶν, τῆς νέας γενιᾶς, νά παρηγορηθῶσι καὶ ἡμᾶς, καὶ μᾶς ἐμπνεύσωσι γλυκυτέραν καὶ μάλλον βίαιον τὴν ἐλπίδα τῆς ἀρξαιότητος καὶ οὐχὶ τῆς οἰκωζόμενης βελτιώσεως τῶν νέων ἀνδρῶν, τῶν μαθητῶν σας, οἵτινες θά κυβερνώσι τὸν τόπον τοῦτον, καὶ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ὁπίων θά παραδοθῶσιν αἱ κληρονομίαι καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ καταδωκομένου καὶ δυσφημιζομένου, ἀλλ' εὐγενούς καὶ ἀκαταβίητου Ἑλληνικοῦ Ἐθνικοῦ »

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Πρὸ τινῶν ἡμερῶν συνεπληρώθη ὁ δέκατος ἔτος ἐνικυτὸς ἀφ' ὅτου ἡ Κύπρος μετὰ μακραίωνα καὶ μυστράν κυριαρχίαν, περιήλθεν εἰς χεῖρας νέων κυριάρχων. Μετὰ πόσης χαρᾶς ἐχαίρετισαμεν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν τὴν ἡμετέλητον ἀντικατέστησεν ἡ σταυροφόρος βρετανικὴ σημαία καὶ ὑπὸ πόσων καὶ ὁπίων ἐλπίδων αἱ καρδίαι ἡμῶν ἐπληρώθησαν. Ἀλλὰ τίς ἦτο δυνατόν νά πιστεῦσθαι ὅτι αἱ ἐλπίδες ἡμῶν αὐταὶ ἤθελον διαφενεθῆ καὶ τόσον ταχέως ἠθέλωμεν μετᾶμε.

λήθη ἐπὶ τῇ ἐκδηλώσει ἐκείνη τῆς χαρᾶς μας; Ἡ Ἀγγλία καταλαμβάνουσα τὴν Κύπρον ἐβαυκάλισεν ἡμᾶς διὰ παντοίων ὑποσχίσεων, ὅτι θά μᾶς καταστήσῃ πρότυπον εὐδαιμόνος λαοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Ἀλλ' ἡ μετὰ δέκα καὶ ἑξ ἑτῶν πύροδον παρῶσα ἡμῶν κατὰστασις καταδεικνύει ἐμφανέστατα πλήρη τὴν ἀθέτησιν αὐτῶν. Εἰ μὲν ἀληθὴς εἶνε ἡ ἀγγλικὴ κατοχὴ εἶνε μωρικῆς προτιμότητος τῆς τουρκικῆς δέσποτιας ἀλλ' εἶνε λίαν ἀπελπιστικὸν δι' ἡμᾶς ἐνωπυρισκόμεθα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ βρετανικοῦ κράτους, νά στερούμεθα καὶ λιμέντων καὶ σιδηροδρόμων καὶ βιομηχανίας καὶ παντὸς δυναμένου νά μαρτυρήσῃ τὴν ὑπαρξίν πεπολιτοῦσθαι τοῦ ὑπ' αὐτὴν λαοῦ.

Μάτην ὁ λαὸς ἐστειλε πρὸ τινῶν ἐτῶν πρεσβείαν εἰς Λονδίνον, ὅπως παραστήσῃ τὴν ἄωσπραγίαν τοῦ τόπου καὶ ἐξιστήσῃ τὴν ὑπερβαίνειν τοῦ κακοῦ. Ἡ πρεσβεία ἐπινῆλθε κομίζουσα μόνον ὀλίγας ὑποσχίσεις καὶ οὐδὲν πλέον καὶ ἀρήθημεν δυστυχῶς εἰς τὴν αὐτὴν οἰκτρὰν κατὰστασιν, ἧτις ὁσμήραι ἐπιδεινῶνται.

Τὸ ἐμπόριον ἔθιναι, αἱ τιμαὶ τῶν προϊόντων εἶνε εὐτελεῖς, ἡ μετὰ τοῦ ἔξω κόσμου συγκριτικῶν ἀραιά, οἱ φόροι βραβεῖς, ὁ τόπος οἰκονομικῶς ἐνητλημένος καὶ αἱ φυλακαὶ πλήρεις κακούργων. Τὸ δὲ χείριστον, ἐξακολουθεῖ εἰσεῖτι ἀποτιθέμενος ὁ ἐπάρτος φόρος τῆς ὑποτελείας, ὃν ἐπενόησαν πονηροὶ διπλωμάται πρὸς πλήρη ἐξάντλησιν τοῦ αὐτοῦ τούτου τόπου. Καὶ ὁ τῶν, τὸ πρῶτιστον ἡμῶν παράπουν εἶνε κατὰ τοῦ ἀδικωτάτου φόρου τῶν 92,000 λιρῶν, τὴν κατάργησιν τοῦ ὁποῖου ὀφείλομεν διὰ παντὸς μέσου νά ἐπιδιώξωμεν πάντες οἱ Κύπριοι.

Ἄλλως ὑπὸ τσαύτας συνθήκας τὸ μέλλον τῆς Κύπρου προμηνύεται ζοφερώτερον, καὶ ἐάν μὴ ληφθῇ ἡ δέουσα πρόνοια πρὸς βελτιώσιν τῆς θέσεώς μας θά ἐπέλθῃ ἡ ἐντελής ἡμῶν καταστροφή. οὐχὶ βεβαίως πρὸς τιμὴν τοῦ ἐπιδοχοῦ βρετανικοῦ ἔθνους.

A. K.

